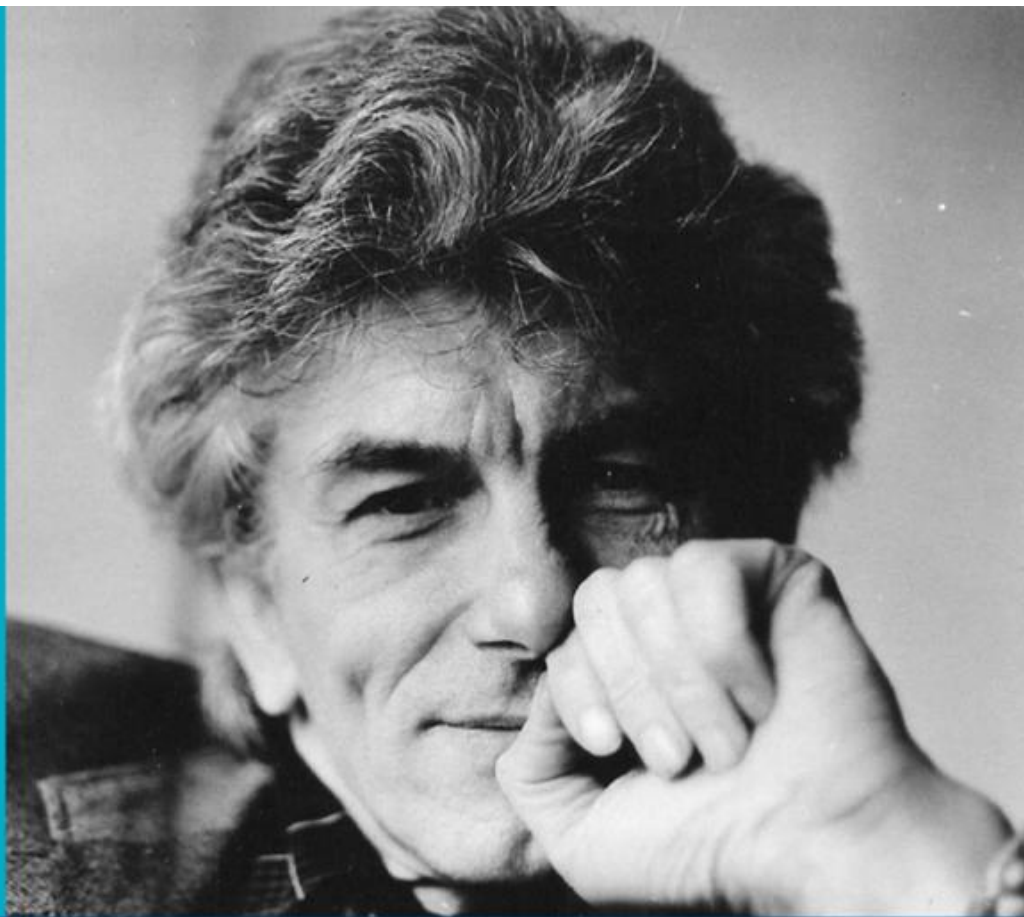

Biznesa plāna sagatavošana, nauda plūsmas plānošana

**"IR LAIMĪGIE, KAS
SEVI ATROD UN
DARBU, KURU MĪL UN
PROT."**

Imants Ziedonis

IZGĀZIES PLĀNS?

Kāpēc ir vajadzīgs biznesa plāns?

- lai finansētājs (banka) spētu izvērtēt riskus saimnieciskās darbības attīstībā;
- **lai tu pats spētu izvērtēt uzņēmuma stiprās un vājās puses un pārliecināties par savas idejas dzīvotspēju;**
- lai parādītu citiem interesentiem, kolēģiem, sadarbības partneriem u. c., cik interesants un cik ienesīgs ir tavš projekts;
- lai sekmētu diskusijas un sarunas ar potenciālajiem klientiem un piegādātājiem;
- lai sekmētu praktisko darbu komercdarbības uzsākšanas laikā

"LAI NU KAS, BET VIENA
LIETA BIZNESĀ IR
SKAIDRA. TU, TĀPAT KĀ
VISI PĀRĒJIE, KĀDREIZ
KĻŪDĪSIES."

Ričards Brensons

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

1) Dati par pašreizējo vai plānoto uzņēmumu

Nosaukums, uzņēmuma darbības forma;

Dib.gads, reģistrācijas numurs, bankas rekvizīti (ja ir)

Plānotā vai esošā juridiskā adrese, norādīt arī plānoto darbības vietas adresi, ja atšķiras;

Uzņēmuma īpašnieki, to p.k. un dzīves vietas;

Uzņēmuma darbības sfēra;

Pamatkapitāla apraksts (esošais vai plānotais);

Īpašumā esošais, vai iegādājoties, kas nāk līdz

Esošā uzņēmuma nodokļu politika vai plānotā;

Esošā uzņēmuma apgrozījums un peļņa

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

Kļūdas

- Uzņēmuma nosaukuma izvēle
- Nepietiekami argumentēti uzņēmējdarbības uzsākšanas mērķi – neatspoguļo motivāciju

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

2) Uzņēmuma apraksts

Jauniem- rašanās ideja, īpašnieka darba pieredze un izglītība; misija; mērķi-konkrēti; uzdevumi mērķu sasniegšanai

Esošiem- apraksts par esošo piedāvājumu un tā apgrozījuma raksturu, īpašnieka darba pieredze un izglītība; uzņēmuma mērķi, uzdevumi mērķa sasniegšanai

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

Kļūdas

- Nepietiekama pieredzes atspoguļošana;
- Nav pietiekama kompetence;
- Nav atspoguļota informācija, kas var sniegt konsultācijas un atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

3) Produkts/pakalpojums

Produkta/pakalpojuma apraksts (ja ir nepieciešams papildus aprakstīt arī par licencēm, u.c.);

Izejvielas (kādas, no kā iegādājas-ieteicami nodoma protokoli, piegādes nosacījumi, apmaksas nosacījumi);

Papildus serviss;

Saīdzinājums ar konkurentiem (jāapskata tuvākos, saīdzināt ar produkciju un tās cenām, atrašanās vietu, u.c.)

Jaunieviešamie produkti/pakalpojums- apraksts kā jau iepriekš nosauktajam esošajai produkcijai

* Raksturot produkta, pakalpojuma novitāte reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.

Biznesa plāna sastāvdaļas no biežāk pieļautās kļūdās

Kļūdas

- Nav izvērtēta produkta specifika
- Nav līdz galam izstrādāts precīzs produkts – nav veikta korekta produkta sastāvdaļu izpēte
- Nav veikta ražošanas procesa pietiekama izpēte
- Nav izvērtēts produkta derīguma efekts (preces īpašības, kas dot patērētājam tādu labumu, lai patērētājs to iegādātos)
- Nav izvērtēta produktu izejvielu alternatīva

Biznesa plāna sastāvdaļas no Palīgmateriāla un biežāk pieļautās kļūdas (3)

4) Tirgus analīze

Potenciālais klients- kura atrodas, ienākumu līmenis, vecums, skaits

Esošie konkurenti tuvumā un tirgus pieprasījums pēc preces/pakalpojuma

Var pieņemt esošā konkurenta apgrozījumu (no Lursoft) kā savējo plānoto;

Galvenie riski un to atrisinājums (kā piemēram, jauna konkurenta ienākšana)

Biznesa plāna sastāvdaļas no biežāk pieļautās kļūdās

Kļūdas

- Nav atrasta sava «niša»
- Nav izvērtēta produkta atbilstība, izvēlētajai tirgus grupai
- Nav izvērtēti tirgus dalībnieku skaits
- Nav izvērtēts tirgus pieprasījums, tā tendences
- Nav izvērtēts tirgus potenciāls

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

5) Stratēģija un tās realizēšana

Apgrozījuma raksturs;

Apmaksas noteikumi- pārdodot preci/pakalpojumu;

iegādājoties preci

Kopējās izmaksas:

- celtniecības tāme (pievienot pielikumā)

- iekārtu un citu pamatlīdzekļu uzskaitījums un

izmaksas (aprakstīt tā nepieciešamību saimnieciskajā

darbībā, pievienot konkrētu piedāvājumu, kuras izmaksas tiek

ņemtas vērā- jāsakrīt)

- Apgrozāmo līdzekļu summa- aprakstīt tā

nepieciešamību

- Reklāmas izmaksas;

- Uzņēmuma reģistrācijas izmaksas;

- Pirmā mēneša saimnieciskās darbības izmaksas

Plānotā izdevuma sadalījums- cik aizdevums, cik sava nauda

Plānotā kredīta nosacījumi- summa, termiņš, % likmes veids,

grafika veids, atmaksas termiņš, pamatsummas atlikšana

(pamatojumu pierakstīt)

Biznesa plāna sastāvdaļas no biežāk pieļautās kļūdās

Kļūdas

- Nav izvērtēta sezonalitāte
- Nav korekti noteikti termiņi preces/pakalpojuma apmaksai, līdzīgi nav izvērtēti kreditoru rēķinu apmaksas termiņi
- Nav izvērtēts apgrozāmo līdzekļu apjoms uzņēmumā
- Nav izvērtētas iekārtu jaudas
- Nav izvērtēts preču piedāvājuma/pieprasījuma apjoma attiecības
- Nav izvērtēts nepieciešamais investīciju apjoms plānotajam ražošanas apjomam

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

6) Uzņēmuma vadība un personāls

Organizatoriskā struktūra

Vadība un tās pienākumi

Darbinieki un to pienākumi

Plānotie darba laiki

Algas tabula ar aprēķiniem

Biznesa plāna sastāvdaļas no biežāk pieļautās kļūdās

Kļūdas

- Nav izvērtēta darbinieku kompetence
- Nav izvērtēts nepieciešamais darbinieku skaits
- Nav nodrošināta kompetenta uzņēmuma vadība
- Nav izvēlēts pareizs darbinieku darba samaksas modelis
- Nav noteikta darba alga pašam

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

7) Mārketinga stratēģija

Reklāmas pasākumi un to izmaksas- aprakstīt biežumu, izmaksas un to efektivitāti (vēlams pievienot dok. apliecinājumus)

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

Kļūdas

- Nav izvērtēti mārketinga kanāli
- Tiek uzsvars likts uz produkta zemāko cenu, nevis produkta īpašībām
- Nav izvēlēti produktam/pakalpojumiem atbilstošs reklāmas veids
- Nav izvērtētas korektas mārketinga izmaksas

Biznesa plāna sastāvdaļas un biežāk pieļautās kļūdas

8) Finansiālie plāni

Sastādīt - aprakstīt naudas plūsmā norādītās izmaksas;

Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze, piemēram par:

- valsts ekonomisko stāvokli (inflācijas, nozares attīstība kopumā),
- ekonomisko stāvokli ārvalstīs, ar kuru uzņēmumiem ir attiecības,
- uzņēmuma attīstības radītājiem,
- iespējamajiem finanšu resursiem, to avotiem,
- cenu politiku,
- tirgus attīstību,
- likumdošanu, tai skaitā nodokļu un muitas jomā, u.tml.

Finanšu pasaka
KUR DOTIES

Aizstājot raizes-
KUR PALIKA NAUDA?

Kur pazūd plānotā nauda?

Kas palielina vajadzību pēc apgrozāmā kapitāla?!

- Atlikto maksājumu palielinājums pircējiem;
- Slikto debitoru pieaugums;
- Priekšapmaksas vai avansu ieviešana piegādātājiem;
- Pieaug preces transportēšanas laiks (tālāk importa, eksporta tirgi);
- Liels krājumu atlikums (sezonalitāte, darbības specifika) ;
- Pieaug nelikvīdi krājumi.

Apgrozāmais kapitāls= Debitori + krājumi- Parādi piegādātājiem!!!

Kļūdas investīciju plānošanā!

- Nav apzinātas visas izmaksas;
- Pārspīlēta kapacitāte (ražīgums);
- Nespēja pielāgoties citiem mērķiem (naudas plūsma balstīta uz vienu klientu);
- Zema kvalitāte

Pašizmaksas aprēķins

Fiksētās izmaksas – izmaksas, kas ir nemainīgas un nav atkarīgas no saražoto produktu vai pakalpojumu daudzuma.

Piemēram, nomas maksa, apdrošināšana, maksa par internetu,.

Piemēram, izejvielu administrācijas alga parasti tiek uzskatītas par fiksētām izmaksām.

Mainīgās izmaksas – izmaksas, kas mainās atkarībā no saražotā

- preču vai pakalpojumu daudzuma maksas, darba samaksa par
- gabaldarbu, iepakojuma izmaksas utt. parasti tiek uzskatītas
- par mainīgajām izmaksām.

Problēma: fiksētās izmaksas nevar tieši iekļaut pašizmaksas aprēķinā

-
- Kā veidojas naudas plūsma?!

NOBEIGUMS

- Jūtaties kā profesionālis?
- Vai jūsu projekti tagad būs “labākā formā”?
- Neieslīgstiet atpakaļ vecajos ieradumos!
- *Seko jiet līdzī dažām rutīnām:*
- **1. Veselības pārbaude**- kādi ir jūsu aktuālie rezultāti?
- **2. Fitnesa programma**
- -Nosakiet robežas
- -Kontrolējiet, kā robežas tiek uzturētas
- **3. Saglabājiet formu**- Izmantojiet katru iespēju, lai sasniegtu vēl labākus rezultātus

Salmu granulu ražotne

Labs ekoloģisks produkts, lētas izejvielas, visam vajadzēja iet!!!!

Salmu granulāS – jauni produkti prasa papildus uzmanību

- Nav veikta ražošanas procesa pietiekama izpēte
- Nav izvērtēta produktu izejvielu alternatīva
- Noietā tirgus

Mēbeļu izgatavošana pēc pasūtījuma

Mēbeles vienmēr nepieciešamas

Jums liekas, ka viss «aizies»!?

Mēbeļu izgatavošana-kvalitatīvs darbs tikai daļa no biznesa!

Bet nē!

- Nav atbalstoša grāmatvedības uzskaites
- Nav produkta pašizmaksas aprēķina
- Nav , kas vada pārdošanu un darbu ar debitoriem

Kafejnīca mazpilsētas centrā

Lieliska vieta, lieliska publika, bet?

Kafejnīca Vecpilsētā – kas var būt drošāk!!!

Tomēr

- Nav izvērtēta sezonālitate
- Nav izvērtēta darbinieku kompetence
- Nav izvērtēts nepieciešamais darbinieku skaits
- Nav izvēlēts pareizs darbinieku darba samaksas modelis
- Nav noteikta darba alga pašam

Neliela konditorejas ražotne

Saldumi taču visiem garšo, visi pārka😊

Ne vienmēr ražošanā ir viss tik vienkārši kā izskatās

Pārsteigumi

- Nav izvērtēts apgrozāmo līdzekļu apjoms uzņēmumā
- Nav izvērtētas iekārtu jaudas
- Nav izvērtēts nepieciešamais investīciju apjoms plānotajam ražošanas apjomam
- Nav kompetenta uzņēmuma vadība

**KATRAI IDEJAI -
SAVS LAIKS**

Jums izdosies!